

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind modificarea art. VIII alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 39/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul gestionării financiare a fondurilor europene și pentru adoptarea unor măsuri privind beneficiarii de fonduri europene

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Având în vedere necesitatea asigurării unei absorbții cât mai mari a finanțării externe nerambursabile alocate pentru perioada 2014-2020, recunoscută inclusiv ca obiectiv în Programul de guvernare 2021-2024, se impune prelungirea, de urgență, a măsurilor de flexibilizare a termenelor și condițiilor procedurale stabilite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015, și în prima jumătate a anului 2023, pentru proiectele aferente perioadei de programare 2014-2020 finanțate din Programul operațional Asistență tehnică, și Programul operațional Capital uman - obiectivul specific 4.9. Creșterea numărului de persoane care beneficiază de programe de sănătate și de servicii orientate către prevenție, depistare precoce (screening), diagnostic și tratament precoce pentru principalele patologii, precum și a măsurii privind creșterea quantumului prefinanțării proiectelor aferente perioadei de programare 2014-2020 finanțate din Programul operațional Regional 2014-2020, până la sfârșitul anului 2023.

2.2 Descrierea situației actuale

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2016, cu modificările și completările ulterioare, stabilește cadrul financiar general pentru gestionarea asistenței financiare nerambursabile alocate României din Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune și Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane în perioada de programare 2014-2020, precum și a prefinanțării și cofinanțării aferente acestei asistențe, în vederea asigurării unui management financiar eficient al acestor fonduri.

Forma actuală a O.U.G. nr. 40/2015, cu modificările și completările ulterioare, prevede că, pentru proiectele finanțate din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european, Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane prefinanțarea se acordă beneficiarilor/liderilor de parteneriat/partenerilor alții decât

cei prevăzuți la art. 6 alin. (1)-(4) și (6), în tranșe de maximum 10% din valoarea eligibilă a proiectului, fără depășirea valorii totale eligibile a contractului de finanțare.

Beneficiarii/liderii de parteneriat au obligația depunerii unei/unor cereri de rambursare care să cuprindă cheltuielile efectuate din tranșa de prefinanțare acordată, în cuantum cumulat de minimum 50% din valoarea acesteia, în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la data la care autoritatea de management a virat tranșa de prefinanțare în contul beneficiarului, fără a depăși durata contractului de finanțare.

Mecanismul decontării cererilor de plată prevede obligativitatea beneficiarilor/liderilor de parteneriat/partenerilor, alții decât cei prevăzuți la art. 6 și 7 din actul normativ sus-menționat, de a achita integral contribuția proprie aferentă cheltuielilor eligibile incluse în documentele anexate cererii de plată.

În termen de maximum 10 zile lucrătoare de la data încasării sumelor virate de către autoritatea de management, beneficiarii au obligația de a depune cererea de rambursare aferentă cererii de plată la organismul intermediar/autoritatea de management, în care sunt incluse sumele din facturile decontate prin cererea de plată. În cazul proiectelor implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune o cerere de rambursare centralizată la nivel de proiect în care sunt incluse sumele din facturile decontate prin cererea de plată, atât liderului, cât și partenerului/partenerilor.

Mecanismul decontării cererilor de plată prevede obligativitatea beneficiarilor/liderilor de parteneriat de a depune la autoritățile de management/organisme intermediare cereri de rambursare pentru cheltuielile efectuate, în termen de maximum 3 luni de la efectuarea acestora, cu excepția cheltuielilor efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare.

Mecanismul rambursării cheltuielilor stabilește obligativitatea beneficiarilor de a depune cereri de rambursare pentru cheltuielile efectuate în termen de maximum 3 luni de la efectuarea acestora.

Autoritatea de management autorizează cheltuielile eligibile cuprinse în cererea de rambursare în termen de maximum 20 de zile lucrătoare de la data depunerii de către beneficiar a cererii de rambursare întocmite conform contractului/ deciziei/ordinului de finanțare.

Măsurile adoptate pentru prevenirea și combaterea pandemiei de COVID-19, inclusiv prin instituirea și prelungirea succesivă a stării de alertă pe teritoriul României, în special în ceea ce privește obligația organizării activității și desfășurării programului de lucru în regim de telemuncă au redus capacitatea resurselor umane. Efectele acestor măsuri afectează și în prezent atât activitatea sistemului de management și control al fondurilor externe nerambursabile, respectiv activitatea autorităților de management, organismelor intermediare, cât și activitatea beneficiarilor publici și privați ai proiectelor.

Prin prisma specificului proiectelor aferente perioadei de programare 2014-2020 finanțate din Programul Operațional Capital Uman - Obiectivul specific 4.9: Creșterea numărului de persoane care beneficiază de programe de sănătate și de servicii orientate către prevenție, depistare precoce (screening), diagnostic și tratament precoce pentru principalele patologii, Programul Operațional Competitivitate și Programul Operațional Regional și a

proiectelor finanțate din Programul Operațional Asistență Tehnică și ținând cont de efectele măsurilor adoptate în contextul epidemiologic s-a impus flexibilizarea termenelor și condițiilor procedurale stabilite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015 în anul 2022, prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 39/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul gestionării financiare a fondurilor europene și pentru adoptarea unor măsuri privind beneficiarii de fonduri europene.

Conform alineatului (1) al articolului VIII din OUG nr. 39/2022, prevederile privind flexibilizarea termenelor și condițiilor procedurale se aplică până la data de 31 decembrie 2022, pentru toate cererile de prefinanțare, cererile de plată și cererile de rambursare transmise și înregistrate la autoritatea de management/organismul intermediar, aferente Programului operațional Asistență Tehnică, Programului operațional Capital Uman, Programului operațional Competitivitate și Programului operațional Regional.

Având în vedere faptul că:

- proiectele de screening populațional cu indicatori de grup țintă foarte mare, precum și proiectele de screening colorectal (cod SMIS 136828), screening boli hepatice cronice secundare infecțiilor virale cu virusuri hepatice B/D și C (cod SMIS 136208), proiectul ROCCAS Dezvoltarea și implementarea la nivel național a cadrului organizatoric necesar inițierii screeningului în cancerul colorectal (cod SMIS 128106) și proiectul privind formarea personalului medical din România pentru screeningul populațional al infecțiilor cronice cu virusuri hepatice B/C/D (cod SMIS 120640) finanțate din Programul operațional Capital Uman - Obiectivul specific 4.9: Creșterea numărului de persoane care beneficiază de programe de sănătate și de servicii orientate către prevenție, depistare precoce (screening), diagnostic și tratament precoce pentru principalele patologii, sunt în plin proces de implementare, în vederea eficientizării activității, a fluxului financiar de transferuri bugetare pentru implementarea acestor proiecte și ținând cont de faptul că proiectele de screening vizează interesul public și sunt o prioritate a Programului de guvernare;

- prevederile OUG nr. 88/2020 privind instituirea unor măsuri, precum și acordarea unui sprijin financiar pentru pregătirea portofoliului de proiecte în domenii strategice considerate prioritare pentru perioada de programare 2021-2027, destinat finanțării prin POAT 2014-2020 și POIM 2014-2020, extinderea perioadei de implementare a Schemei de ajutoare de stat și de minimis privind unele măsuri pentru pregătirea portofoliului de proiecte destinat finanțării din fonduri externe nerambursabile, pentru perioada de programare 2021-2027, în domeniul specializării inteligente, până în luna noiembrie 2023, mecanismul privind asigurarea finanțării din fonduri europene pentru elaborarea documentațiilor tehnico-economice necesare proiectelor de infrastructură destinate specializării inteligente, impun necesitatea adoptării unor măsuri de susținere pentru beneficiarii POAT expuși riscului lichidităților financiare în derularea proiectelor și în vederea asigurării unui flux suplimentar de numerar pentru aceștia;

- după intrarea în vigoare a OUG nr. 64/2022 privind ajustarea prețurilor și a valorii devizelor generale în cadrul proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile prin care, în contextul socio-economic actual, s-a creat posibilitatea reechilibrării drepturilor și

obligățiilor contractuale din cauze imprevizibile generate de situația pandemică și de conflict armat din Ucraina, în contextul unei crize generalizate a prețului la energie, respectiv creșterea prețului la carburanți, gazele naturale și energia electrică, precum și la unele materii prime, este necesară susținerea beneficiarilor în ceea ce privește asigurarea cash flow-ului pentru continuarea implementării și finalizării proiectelor finanțate din POR 2014-2020.

se impune prelungirea măsurilor de flexibilizare a termenelor procedurale stabilite prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015, cu modificările și completările ulterioare, pentru proiectele aferente perioadei de programare 2014-2020 finanțate din Programul operațional Capital Uman - Obiectivul specific 4.9 Creșterea numărului de persoane care beneficiază de programe de sănătate și de servicii orientate către prevenție, depistare precoce (screening), diagnostic și tratament precoce pentru principalele patologii, Programul operațional Regional și a proiectelor finanțate din Programul operațional Asistență Tehnică.

Având în vedere faptul că lipsa de acțiune imediată ar putea conduce atât la blocaje și întârzieri în implementarea proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile, cât și la nerealizarea obiectivelor asumate, cu consecințele aferente ce se răsfrâng la nivel național și în relația cu Uniunea Europeană și luând în considerare faptul că prin adoptarea măsurilor propuse se creează cadrul legal care va permite accelerarea implementării acestor proiecte și, totodată, va înlesni valorificarea, pe cât posibil, a finanțării externe nerambursabile, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

Elementele sus menționate vizează interesul public și strategic care sunt o prioritate a Programului de guvernare și constituie o situație de urgență și extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată pentru a asigura premisele unui grad ridicat de absorbție, eliminarea riscului de pierdere de fonduri și evitarea întârzierilor în implementarea proiectelor vizate de aceste măsuri.

Aceste măsuri de flexibilizare sunt impetuos necesare, deoarece în lipsa implementării acestora sunt afectate sumele ce urmează a fi absorbite din fondurile europene pentru o absorbție de 100% din alocarea programelor operaționale:

- pentru Programul operațional Regional 2014-2020 – aproximativ 2, 2 miliarde euro;
- pentru Programul operațional Capital uman - aproximativ 1,6 miliarde euro;
- pentru Programul operațional Asistență tehnică – aproximativ 0,08 miliarde euro.

2.3 Schimbări preconizate

Prelungirea măsurilor de flexibilizare a termenelor și condițiilor procedurale adoptate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 39/2022, până la 30 iunie 2023, pentru proiectele aferente perioadei de programare 2014-2020 finanțate din Programul operațional Asistență tehnică și Programul operațional Capital uman - obiectivul specific 4.9. Creșterea numărului de persoane care beneficiază de programe de sănătate și de servicii orientate către prevenție, depistare precoce (screening), diagnostic și tratament precoce pentru principalele patologii, precum și a măsurii privind creșterea cuantumului prefinanțării proiectelor aferente perioadei de programare 2014-2020 finanțate din Programul operațional Regional 2014-2020, până la 31.12 2023, având în vedere urgența luării unor măsuri care să vină în sprijinul beneficiarilor

în ceea ce privește asigurarea cash flow-ului necesar pentru implementarea proiectelor, cu impact direct asupra țintei de absorbție la 31.12.2023.

Prin prezentul proiect se reduce sfera aplicabilității prevederilor de derogare doar pentru axele și programele care mai au nevoie de aceste reglementări, respectiv Programul operațional Asistență tehnică, Programul operațional Capital uman - obiectivul specific 4.9. Creșterea numărului de persoane care beneficiază de programe de sănătate și de servicii orientate către prevenție, depistare precoce (screening), diagnostic și tratament precoce pentru principalele patologii și Programul operațional Regional 2014-2020.

Ca urmare a analizei autorității de management a Programului operațional regional, aceasta a decis că este necesară numai prelungirea termenului în ceea ce privește acordarea prefinanțării de 30% pentru anul 2023, celelalte măsuri derogatorii de flexibilizare nefiind necesare implementării programului operațional.

2.4 Alte informații *)

Nu au fost identificate

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.2 Impactul social

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului .

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

3.9. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri *)**

- În mii lei (RON)

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						

(i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						

b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

4.8. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Nu este cazul

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

5.6. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 1476/2022.

6.6. Alte informații

S-a solicitat punctul de vedere al Curții de Conturi și Autorității de Audit din cadrul Curții de Conturi a României.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Prezentul proiect de act normativ respectă prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, având în vedere urgența luării unor măsuri care să vină în sprijinul beneficiarilor în ceea ce privește asigurarea cash flow-ului necesar pentru implementarea proiectelor, precum și necesitatea asigurării unei absorbții cât mai mari a finanțării externe nerambursabile alocate pentru perioada 2014-2020 a fost publicat în dezbatere publică pe pagina de internet a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene la data de 22.12.2022,

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

7.3. Alte informații

Nu au fost identificate

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect

8.2. Alte informații

Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind modificarea art. VIII alin.(1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 39/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul gestionării financiare a fondurilor europene și pentru adoptarea unor măsuri privind beneficiarii de fonduri europene, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM / MINISTRU

NICOLAE-IONEL CIUCĂ